

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

12 февруари 2015 година *

„Жалба за отмяна — Директива 2013/51/Евратом — Избор на правното основание — Договор за ЕОАЕ — Членове 31 АЕ и 32 АЕ — Договор за функционирането на ЕС — Член 192, параграф 1 ДФЕС — Защита на здравето на хората — Радиоактивни вещества във водата, предназначена за консумация от човека — Правна сигурност — Лоялно сътрудничество между институциите“

По дело C-48/14

с предмет жалба за отмяна, подадена на 30 януари 2014 г. на основание членове 263 ДФЕС и 106а, параграф 1 АЕ

Европейски парламент, за който се явяват L. Visaggio и J. Rodrigues, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

жалбоподател,

срещу

Съвет на Европейския съюз, за който се явяват O. Segnana и R. Liudvinaviciute-Cordeiro, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

ответник,

подпомаган от:

Чешка република, за която се явяват M. Smolek и E. Ruffer, в качеството на представители,

Френска република, за която се явяват G. de Bergues, D. Colas и N. Rouam, в качеството на представители,

Европейска комисия, за която се явяват P. Van Nuffel и M. Patakia, в качеството на представители,

встъпили страни,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: R. Silva de Lapuerta, председател на състава, K. Lenaerts (докладчик), заместник-председател на Съда, Ал. Арабаджиев, J. L. da Cruz Vilaça и C. Lycourgos, съдии,

генерален адвокат: Y. Bot,

* Език на производството: френски.

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

- 1 Със своята жалба Европейският парламент иска отмяната на Директива 2013/51/Евратом на Съвета от 22 октомври 2013 година за определяне на изисквания за защита на здравето на населението по отношение на радиоактивни вещества във водата, предназначена за консумация от човека (ОВ L 296, стр. 12, наричана по-нататък „обжалваната директива“).

Правна уредба

Договорът за ЕОАЕ

- 2 Членове 30—32 АЕ, които са част от глава III, озаглавена „Здравеопазване и безопасност“, от дял втори от Договора за ЕОАЕ, гласят:

„Член 30

В Общността са установени основни стандарти за опазване здравето на населението и на работещите срещу опасностите, произтичащи от йонизиращите лъчения.

Изразът „основни стандарти“ означава:

- а) максимални допустими дози с достатъчна безопасност;
- б) максимално допустими дози на облъчване и замърсяване;
- в) основни принципи, регулиращи медицинското наблюдение за работещите.

Член 31

Основните стандарти се изготвят от Комисията, след като тя е получила становището на група лица, определени от Научния и технически комитет измежду научни експерти, и в частност експерти по обществено здраве в държавите членки. Комисията иска становището на Икономическия и социален комитет относно така изготвените основни стандарти.

След консултации с Европейския парламент, Съветът, с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията, която му изпраща становищата на тези комитети, получени от нея, установява основните стандарти.

Член 32

По искане на Комисията или на държава членка основните стандарти могат да бъдат преразгледани или допълвани, в съответствие с процедурата, определена в член 31.

Комисията е длъжна да разгледа всяко искане, съставено от държава членка“.

- 3 Съгласно член 106а, параграф 3 АЕ „[р]азпоредбите на Договора за [ЕС] и на Договора за [функционирането на ЕС] не дерогират разпоредбите на настоящия договор“.

Директива 98/83/ЕО

- 4 Директива 98/83/ЕО на Съвета от 3 ноември 1998 година относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (ОВ L 330, стр. 32; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 4, стр. 255), изменена с Регламент (ЕО) № 596/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 година (ОВ L 188, стр. 14, по-нататък „Директива 98/83“), предвижда в член 1:

„1. Настоящата директива се отнася за качеството на водите, предназначени за консумация от човека.

2. Целта на директивата е да опазва здравето на хората от вредните последици от заразяването на водите, предназначени за консумация от човека, като гарантира здравословността и чистотата на последните“.

- 5 Член 5 от Директива 98/83, озаглавен „Стандарти за качество“, гласи в параграфи 1 и 2:

„1. Държавите членки определят за дадените в приложение I параметри стойностите, приложими за водите, предназначени за консумация от човека.

2. Стойностите, определени съгласно параграф 1, не са по-малко строги от тези, дадени в приложение I. Що се отнася до параметрите, дадени в приложение I, част В, стойностите трябва да се определят единствено за целите на контрола и за спазване на задълженията, наложени от член 8“.

- 6 Част В от приложение I към Директива 98/83, озаглавена „Индикативни параметри“, предвижда:

„[...]

Радиоактивност

Параметър	Параметрична стойност	Единица	Бележки
Тритий	100	Бекерела/l	(Бележки 8 и 10)
Обща индикативна доза	0,10	mSv/година	(Бележки 9 и 10)

[...]

Бележка 8: Честотите на контрол ще бъдат определени допълнително в приложение II.

Бележка 9: С изключение на трития, калий-40, радон и продукти на разпада на радона. Честотата на контрол, методите на контрол и най-подходящите пунктове за контрол ще бъдат определени допълнително в приложение II.

Бележка 10: 1. Комисията приема мерките, изисквани по силата на бележка 8 относно честотата на контрол и бележка 9 относно честотата на контрол, методите на контрол и най-подходящите пунктове за контрол в приложение II. Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива, включително чрез допълването ѝ, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 12, параграф 3.

При изготвянето на тези мерки Комисията държи сметка, по-специално, за съответните разпоредби на съществуващото законодателство или за подходящите програми за контрол, включително за резултатите от контрола, произтичащи от тях.

[...]“.

Обжалваната директива

- 7 След като Комисията, посочвайки членове 31 АЕ и 32 АЕ като правно основание, прави Предложение COM(2012) 147 окончателен от 28 март 2012 година за определяне на изисквания за защита на здравето на населението по отношение на радиоактивни вещества във водата, предназначена за консумация от човека, със Законодателна резолюция от 12 март 2013 г. Парламентът одобрява изменения, отнасящи се до замяната на това правно основание с правното основание, произтичащо от член 192, параграф 1 ДФЕС.
- 8 Съветът обаче отхвърля предвижданото от Парламента изменение на правното основание и на 22 октомври 2013 г. приема обжалваната директива на основание членове 31 АЕ и 32 АЕ.
- 9 Съображения 1—5 от обжалваната директива гласят:

- „(1) Поглъщането на вода е един от пътищата за навлизане на радиоактивни вещества в човешкото тяло. В съответствие с Директива 96/29/Евратом на Съвета [от 13 май 1996 година относно постановяване на основните норми на безопасност за защита на здравето на работниците и населението срещу опасностите, произтичащи от йонизиращото лъчение (ОВ L 159, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 3, стр. 166)], допринасянето за облъчването на населението като цяло от практики, които включват риск от йонизиращи лъчения, трябва да бъде поддържано на най-ниското разумно постижимо ниво.
- (2) С оглед на значението за здравето на човека на качеството на водата, предназначена за консумация от човека, е необходимо на равнището на Общността да бъдат определени стандарти за качество, които да изпълняват функция на показател и да предвиждат мониторинг на съответствието с тези стандарти.
- (3) В част В от приложение I към Директива 98/83 [...] са определени индикаторни параметри, отнасящи се до радиоактивните вещества, а в приложение II — свързаните с тях разпоредби за мониторинг. Тези параметри обаче попадат в обхвата на основните стандарти, определени в член 30 от Договора за [АЕ].
- (4) Следователно изискванията за мониторинг на нивата на радиоактивни вещества във водата, предназначена за консумация от човека, следва да бъдат приети в специално законодателство, което осигурява еднородност, съгласуваност и пълнота на законодателството за радиационна защита съгласно Договора за [ЕОАЕ].

(5) Тъй като Общността е компетентна да приема основните стандарти за безопасност за защита на здравето на работниците и населението от опасностите, произтичащи от йонизиращо лъчение, разпоредбите на настоящата директива заменят разпоредбите на Директива 98/83/ЕО по отношение на изискванията за защита на здравето на населението във връзка с радиоактивните вещества във водата, предназначена за консумация от човека“.

10 Член 1 от обжалваната директива гласи:

„В настоящата директива се определят изискванията за защита на здравето на населението по отношение на радиоактивните вещества във водата, предназначена за консумация от човека. В нея се определят параметричните стойности, честотата и методите за мониторинг на радиоактивните вещества“.

11 Член 2, точка 3 от обжалваната директива определя „индикативната доза“ (наричана по-нататък „ИД“) като „очакваната ефективна доза за една година на поглъщане, получена като резултат от всички радионуклиди, чието наличие е установено във водоснабдителна мрежа за вода, предназначена за консумация от човека, както с естествен, така и с изкуствен произход, с изключение на тритий, калий-40, радон и продукти с кратък живот, получени от разпада на радона“.

12 Съгласно член 5, параграф 1 от обжалваната директива „[д]ържавите-членки определят параметрични стойности, приложими по отношение на мониторинга на радиоактивните вещества във водата, предназначена за консумация от човека, в съответствие с приложение I“.

13 Приложение I от обжалваната директива, озаглавено „Параметрични стойности за радон, тритий и индикативна доза за водата, предназначена за консумация от човека“, има следната редакция:

	„Параметър	Параметрична стойност	Мерна единица	Забележки
	Радон	100	Bq/l	(Забележка 1)
	Тритий	100	Bq/l	(Забележка 2)
	Индикативна доза	0,10	mSv	

Забележка 1: а)

Държавите членки могат да определят ниво на радон, чието надвишаване се смята за нецелесъобразно и под което оптимизирането на защитата следва да продължи, без да се излага на риск водоснабдяването в национален или регионален мащаб. Определеното от държавите членки ниво може да е над 100 Bq/l, но не следва да надвишава 1000 Bq/l. С оглед на опростяването на националното законодателство държавите членки могат да предпочетат да адаптират параметричната стойност към това ниво;

б) Коригиращите действия се смятат за обосновани от съображения за радиологична защита и не подлежат на допълнително разглеждане, когато концентрацията на радон надвишава 1000 Bq/l.

Забележка 2: Завишените нива на тритий могат да означават наличие на други изкуствени радионуклиди. Ако концентрацията на тритий надвишава параметричната му стойност, се изисква анализ на наличието на други изкуствени радионуклиди“.

14 Член 6, параграфи 1 и 2 от обжалваната директива предвижда:

„1. Държавите членки предприемат всички необходими мерки, за да гарантират, че мониторингът на радиоактивните вещества във водата, предназначена за консумация от човека, се предприема в съответствие със стратегиите за мониторинг и неговата честота, изложени в приложение II, с цел да се провери дали стойностите на радиоактивните вещества отговарят на параметричните стойности, определени съгласно член 5, параграф 1.

[...]

2. Мониторингът на ИД се осъществява, и аналитичните работни характеристики са в съответствие с изискванията, изложени в приложение III“.

Производство пред Съда и искания на страните

15 С актове на председателя на Съда от 14 май, 28 май и 26 юни 2014 г. Френската република, Комисията и Чешката република съответно са допуснати да встъпят в подкрепа на исканията на Съвета.

16 Парламентът иска от Съда:

- да отмени обжалваната директива и
- да осъди Съвета да заплати съдебните разноски.

17 Съветът, подкрепен от Чешката република, Френската република и Комисията, иска от Съда:

- да отхвърли жалбата и
- да осъди Парламента да заплати съдебните разноски..

18 Съветът, подкрепен от Френската република, както и от Комисията, иска, при условията на евентуалност, в случай че Съдът уважи жалбата, да запази действието на обжалваната директива до влизането в сила в разумен срок на нова правна уредба, която да я замени.

По жалбата

19 Парламентът изтъква три основания в подкрепа на жалбата си. Първото е изведено от неправилен избор на правно основание за приемане на обжалваната директива, второто — от нарушение на принципа на правна сигурност, и третото — от нарушение на принципа за лоялно сътрудничество между институциите, прогласен в член 13, параграф 2 ДЕС.

По първото основание, изведено от неправилен избор на правно основание за приемане на обжалваната директива

Доводи на страните

20 Позовавайки се на съображения 3—5 от обжалваната директива, Парламентът твърди, че основната цел на обжалваната директива съответства на целите на политиката на Европейския съюз в областта на околната среда, изброени в член 191, параграф 1 ДФЕС, и особено на целите на защитата на здравето на хората и на внимателното и рационално използване на природните

ресурси. Вследствие на това обжалваната директива следвало да има за правно основание член 192, параграф 1 ДФЕС (вж. решение Комисия/Парламент и Съвет, C-411/06, EU:C:2009:518, т. 45—47).

- 21 Според Парламента, видно от член 1 от Директива 98/83, установеният с нея режим е предназначен да се прилага към всяка форма на заразяване на водите, предназначени за консумация от човека, независимо от неговия източник. Обжалваната директива нарушавала по този начин установения с Директива 98/83 режим.
- 22 Според Парламента, видно от изложението на мотивите за Предложение СОМ(2012) 147 окончателен на Комисията, последната счита, че някои от разпоредбите на Директива 98/83, и по-точно съдържащите се в част В от приложение I и в приложение II към нея попадат всъщност в приложното поле на членове 30—32 АЕ. С Регламент № 596/2009 обаче в част В от приложение I към Директива 98/83 била въведена бележка 10 относно радиоактивните вещества. Регламент № 596/2009 имал за основание член 175, параграф 1 ЕО, понастоящем член 192, параграф 1 ДФЕС. Според Парламента по този повод нито законодателят на Съюза, нито Комисията е следвало да преценят за необходимо да добавят като правно основание на този регламент разпоредби от Договора за ЕОАЕ.
- 23 В конкретния случай, вместо да пристъпи към изменение на Директива 98/83, за да включи в нея разпоредби, отнасящи се до параметричните стойности на радиоактивните вещества, както и разпоредби, отнасящи се до мониторинга над тях, Съветът одобрил предложение, изопачаващо установения с тази директива единен режим.
- 24 Парламентът поддържа в своята реплика също така, че неговата теза не поставя под въпрос принципа, прогласен в член 106а, параграф 3 АЕ. Всъщност според Парламента обжалваната директива следвало да намери своето правно основание в член 192, параграф 1 ДФЕС, щом като тя се вписва в създадената с Директива 98/83 правна рамка. С обжалваната директива Съветът, на основание членове 31 АЕ и 32 АЕ, издал нови правила по отношение на един специален аспект на установената с Директива 98/83 рамка, а именно изисквания за защита от радиоактивните вещества във водата, предназначена за консумация от човека, и по този начин действал срещу преследваната от тази директива цел. При определяне на подходящото правно основание на обжалваната директива следвало да се вземе предвид, първо, обстоятелството, че Директива 98/83 съставлява крайгълен камък на режима за защита на здравето на хората от вредните въздействия, произтичащи от заразяването на водата, предназначена за консумация от човека, и второ, това, че обжалваната директива се отнася именно до един от аспектите на установения с Директива 98/83 режим (вж. решение Обединено кралство/Съвет, C-656/11, EU:C:2014:97, точки 50, 51, 64 и 66).
- 25 След като припомнят, че разпоредбите на дял втори, глава III от Договора за ЕОАЕ, част от които са членове 31 АЕ и 32 АЕ, трябва да се тълкуват широко, за да се гарантира полезното им действие (Парламент/Съвет, C-70/88, EU:C:1991:373, т. 14, Комисия/Съвет, C-29/99, EU:C:2002:734, т. 78—80, както и СЕЗ, C-115/08, EU:C:2009:660, т. 100 и 112), Съветът и встъпилите страни отговарят, че с оглед на целта и съдържанието на обжалваната директива последната основателно е имала за правно основание членове 31 АЕ и 32 АЕ.

Съображения на Съда

- 26 Следва да се припомни, че съгласно член 31 АЕ Съветът, с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията и след консултации с Парламента, приема основните стандарти, предвидени в член 30 АЕ за опазване здравето на населението и на работещите срещу

опасностите, произтичащи от йонизиращите лъчения. Член 32 АЕ допълва, че по искане на Комисията или на държава членка така приетите основни стандарти могат да бъдат преразгледани съгласно същата тази процедура.

- 27 Макар и преамбюлът на обжалваната директива да се позовава на членове 31 АЕ и 32 АЕ, щом като последната не съдържа изменение на основни стандарти, приети по-рано на основание Договора за ЕОАЕ, единствено член 31 АЕ би могъл да бъде правно основание за нея.
- 28 Що се отнася до член 192, параграф 1 ДФЕС, той предвижда, че Парламентът и Съветът действат в съответствие с обикновената законодателна процедура, когато приемат решения относно действията, които Съюзът трябва да предприеме, за да постигне целите на последния в областта на околната среда, които включват и защитата на здравето на хората.
- 29 Що се отнася до това дали е могло обжалваната директива да бъде валидно приета на основание член 31 АЕ, от постоянната съдебна практика произтича, че изборът на правното основание на даден акт трябва да се основава на обективни критерии, които да могат да бъдат предмет на съдебен контрол, сред които са целта и съдържанието на акта (вж. по-конкретно решения Парламент/Съвет, ЕУ:С:1991:373, т. 9, Парламент/Съвет, С-130/10, ЕУ:С:2012:472, т. 42, Комисия/Съвет, С-137/12, ЕУ:С:2013:675, т. 52, както и Комисия/Парламент и Съвет, С-43/12, ЕУ:С:2014:298, т. 29).
- 30 В това отношение е ирелевантно правното основание за приемането на други актове на Съюза, които евентуално биха могли да притежават сходни характеристики, тъй като правното основание на даден акт трябва да се определи при отчитане на неговата цел и съдържание (вж. решение Обединено кралство/Съвет, ЕУ:С:2014:97, т. 48 и цитираната съдебна практика). Следователно Парламентът не би могъл да изведе никакъв довод от обстоятелството, че обжалваната директива съдържа определени елементи, идентични със съдържащите се в част В от приложение I към Директива 98/83, която от своя страна има за основание член 130т, параграф 1 от Договора за ЕО, понастоящем член 192, параграф 1 ДФЕС.
- 31 В настоящия случай трябва да се отбележи, че обжалваната директива се отнася, както е видно от член 1, до защитата на здравето на населението, като определя изискванията по отношение на радиоактивните вещества във водата, предназначена за консумация от човека. Съображения 1 и 2 от посочената директива обясняват за тази цел, че поглъщането на вода е един от пътищата за навлизане на радиоактивни вещества в човешкото тяло и че затова е необходимо на равнището на Общността да бъдат определени стандарти за качество, които да изпълняват функция на показател и да предвиждат мониторинг на съответствието с тези стандарти.
- 32 Преследваната от обжалваната директива цел съответства по този начин на целта на основен стандарт по смисъла на член 30 АЕ, който е предназначен да осигури защитата на здравето на населението срещу опасностите, произтичащи от йонизиращите лъчения.
- 33 Що се отнася до съдържанието на обжалваната директива, последната определя параметричните стойности, честотата и методите за мониторинг на радиоактивните вещества във водата, предназначена за консумация от човека. Съдържанието на обжалваната директива съответства и на съдържанието на основен стандарт по смисъла на член 30 АЕ, който съгласно втора алинея, букви а) и б) от последната разпоредба определя, по отношение на йонизиращите лъчения, максималните допустими дози с достатъчна безопасност, както и максимално допустимите дози на облъчване и замърсяване. Освен това трябва да се посочи, че мониторингът на радиоактивността на водата е изрично предвиден в разпоредбите на дял втори, глава III от Договора за ЕОАЕ, част от която са членове 30 АЕ и 31 АЕ.

- 34 Що се отнася до довода на Парламента, съгласно който основната цел на обжалваната директива съответства на целите на политиката на Съюза в областта на околната среда, изброени в член 191, параграф 1 ДФЕС, и че вследствие на това тя следвало да има за правно основание член 192, параграф 1 ДФЕС, определено трябва да се установи, че съгласно член 191, параграф 1 ДФЕС политиката на Съюза в областта на околната среда допринася за осъществяването, освен останалото, на защитата на здравето на хората.
- 35 Съдът обаче вече няколкократно е приемал, че разпоредбите на дял втори, глава III от Договора за ЕОАЕ трябва да се тълкуват широко, за да се гарантира полезното им действие (вж. по-специално решения Комисия/Съвет, EU:C:2002:734, т. 78 и СЕЗ, EU:C:2009:660, т. 100). Затова посочените разпоредби, част от които са членове 30 АЕ и 31 АЕ, имат за цел да осигурят съгласувана и ефикасна защита на здравето на населението срещу опасностите, произтичащи от йонизиращо лъчение, независимо от неговия източник и независимо от категориите лица, които са изложени на тези облъчвания (решения Парламент/Съвет, EU:C:1991:373, т. 14, както и СЕЗ, EU:C:2009:660, т. 112).
- 36 Впрочем щом като в договорите съществува по-специална разпоредба, която може да бъде правно основание на съответния акт, той трябва да се основава на тази разпоредба (вж. решения Комисия/Съвет, C-338/01, EU:C:2004:253, т. 60 и Комисия/Съвет, C-533/03, EU:C:2006:64, т. 45).
- 37 Член 31 АЕ съставлява обаче по-специално правно основание по отношение на защитата на здравето на населението от радиоактивните вещества във водата, предназначена за консумация от човека, отколкото общото правно основание, произтичащо от член 192, параграф 1 ДФЕС. Договорът за ЕОАЕ всъщност съдържа група от правила именно относно защитата на населението и на околната среда от йонизиращите лъчения (решение СЕЗ, EU:C:2009:660, т. 83).
- 38 Във всички случаи, щом като обикновената констатация, че даден акт, отнасящ се до радиоактивните вещества, има за цел защитата на здравето на населението по смисъла на член 191, параграф 1 ДФЕС, е достатъчна, за да може като подходящо правно основание за посочения акт да се възприеме член 192, параграф 1 ДФЕС, член 31 АЕ вече не би могъл да служи за правно основание на действие на Общността, след като основните стандарти — по смисъла на член 30 АЕ — по своето естество имат за цел защитата на здравето на хората. Аргументите на Парламента нарушават не само полезното действие на член 31 АЕ, който е по-специално правно основание от член 192, параграф 1 ДФЕС, но и принципа, записан в член 106а, параграф 3 АЕ, съгласно който разпоредбите на Договора за функционирането на ЕС не дерогират разпоредбите на Договора за ЕОАЕ.
- 39 От гореизложените съображения е видно, че обжалваната директива е била валидно приета на основание член 31 АЕ.
- 40 Следователно първото основание, изведено от неправилния избор на правното основание, възприето за обжалваната директива, трябва да се отхвърли.

По второто правно основание, изведено от нарушение на принципа на правна сигурност

Доводи на страните

- 41 Парламентът твърди, че Съветът е създал положение на правна несигурност, тъй като приемането на обжалваната директива не било съпътствано с отмяната на Директива 98/83 в частта ѝ относно радиоактивните вещества. В отсъствието на изрична отмяна параметричните стойности от част В от приложение I към тази директива продължавали да бъдат в сила на същото основание като посочените в обжалваната директива. Същото се отнасяло за оправомощаването на Комисията да приема мерки в съответствие с процедурата по регулиране с

контрол, така както тя е предвидена в бележка 10 към част В от приложение I към Директива 98/83. Наслагването на двата режима — този на обжалваната директива и този на Директива 98/83 — нарушавало правната сигурност.

- 42 Съображение 5 от обжалваната директива, съгласно което разпоредбите на обжалваната директива заменят разпоредбите на Директива 98/83, не било достатъчно само по себе си за преодоляване на тази правна несигурност. Всъщност успоредното съществуване на два текста, отнасящи се и двата до една и съща цел, а именно до защитата на здравето на населението във връзка с радиоактивното замърсяване на водата, предназначена за консумация от човека, но с различно съдържание, пораждало положение на несигурност, което не можело да бъде преодоляно с позоваването на принципа *lex specialis derogat legi generali*. Във всички случаи държавите членки продължавали да имат задължението си по Директива 98/83 да запазят в сила приетите разпоредби за транспониране на част В от приложение I, както и приложение II от тази директива, и всяко заинтересовано лице можело да се позове на нарушаването на това задължение пред компетентните национални органи. Това задължение можело да бъде отменено единствено с изричната отмяна на разглежданите разпоредби, която изисквала прилагане на правното основание, произтичащо от член 192, параграф 1 ДФЕС. От обжалваната директива произтичало обаче недвусмислено, че липсата на отмяна на посочените разпоредби не съставлява обикновен пропуск. Според Парламента от друга страна не е позволено авторът на даден акт да се позове на принципа *lex specialis derogat legi generali*, за да оправдае конфликт между два създадени от самия него актове.
- 43 Съветът и встъпилите страни припомнят, че в съображение 5 от обжалваната директива ясно се посочва, че нейните разпоредби заменят разпоредбите на Директива 98/83 по отношение на изискванията за защита на здравето на населението във връзка с радиоактивните вещества във водата, предназначена за консумация от човека.
- 44 Вследствие на това не съществувало никакво двусмислие по отношение на връзката между разпоредбите на обжалваната директива и тези на Директива 98/83. В съответствие с принципа на правната сигурност държавите членки, адресати на обжалваната директива, били в състояние да установят произтичащите за тях задължения.

Съображения на Съда

- 45 Според постоянната съдебна практика принципът на правна сигурност изисква действието на правните норми да е ясно, точно и предвидимо, за да могат заинтересованите лица да се ориентират в правни положения и отношения, свързани с правния ред на Съюза (вж. решения *France Télécom/Комисия*, C-81/10 P, EU:C:2011:811, т. 100 и цитираната съдебна практика, както и ЛВК – 56, C-643/11, EU:C:2013:55, т. 51).
- 46 В настоящия случай следва да се установи, че няма никакво противоречие във взаимната връзка между обжалваната директива и Директива 98/83. Всъщност обжалваната директива определя в приложение I точно същите параметрични стойности като предвидените в част В от приложение I към Директива 98/83, а именно за третия — 100 бекерела за литър, и за общата индикативна радиоактивна доза — 0,10 mSv на година.
- 47 От това следва, че макар и обжалваната директива и Директива 98/83 да съдържат правни норми относно радиоактивните вещества във водата, предназначена за консумация от човека, наслагването на двата режима не е от естество да засегне ясният, точен и предвидим характер на приложимите норми.

- 48 От друга страна, следва да се посочи, че макар и обжалваната директива да съдържа нови норми, свързани по-конкретно с радона, като се има предвид, че тези норми се съдържат само в обжалваната директива, ясният, точен и предвидим характер на посочените норми също не може да бъде засегнат от наслагването на правните режими, произтичащи от обжалваната директива и от Директива 98/83.
- 49 И накрая, следва да се посочи, че в сравнение с Директива 98/83, която се отнася по принцип до качеството на водите, предназначени за консумация от човека, обжалваната директива съставлява *lex specialis*, що се отнася до опазване здравето на населението срещу опасностите, произтичащи от радиоактивните вещества в такива води. Противно обаче на твърдяното от Парламента, принципът *lex specialis derogat legi generali* е приложим дори и в случаите, в които автор на *lex generalis* и на *lex specialis* е една и съща институция.
- 50 От това следва, че ако твърдението на Парламента, направено за първи път в неговото становище относно изявленията при встъпване, съгласно което са налице различия между нормативното съдържание на съответните актове, е правилно, разпоредбите на обжалваната директива ще заменят тези на Директива 98/83 в случай на несъвместимост между установените с двете разглеждани директиви режими, както това изрично се потвърждава от съображение 5 от обжалваната директива.
- 51 При тези условия не може да се приеме за установено, че е налице нарушение на принципа на правна сигурност.
- 52 Ето защо второто основание не може да бъде уважено.

По третото основание, изведено от нарушение на принципа на лоялно сътрудничество между институциите, прогласен в член 13, параграф 2 ДЕС

Доводи на страните

- 53 Парламентът посочва, че не може да бъде изтъкнато никакво валидно правно основание за създаването на отделен режим за радиоактивните вещества във водите, предназначени за консумация от човека, въз основа на Договора за ЕОАЕ, режим, който да има за предмет същите разпоредби за защита и контрол като визираните в част В от приложение I и в приложение II към Директива 98/83. Последните разпоредби се отнасяли, естествено, до радиационната защита, но те били само един от компонентите на общата рамка на мерките за защита, установена от Директива 98/83, като имали същата крайна цел като нея, а именно защитата на околната среда и на здравето на хората, предвидена в член 191, параграф 1 ДФЕС.
- 54 Парламентът припомня, че изборът на правно основание в никакъв случай не може да почива на съображения, свързани с процедурата, която следва да се прилага за приемането на съответния акт или на режима, приложим по отношение на този акт след неговото приемане (решение Комисия/Съвет, EU:C:2013:675, т. 74). Действие, което се състои в изкуственото отделяне на компонент от действащ законодателен акт — компонент, който има явно допълващ характер в систематиката на посочения акт, за да може да бъде предмет на отделен правен акт, попадащ в обхвата на различно правно основание и подчинен на различен правен режим — съставлявало обаче нарушение на принципа на лоялно сътрудничество между институциите, прогласен в член 13, параграф 2 ДЕС.
- 55 В становището си по изявленията при встъпване Парламентът изтъква и това, че за да бъде спазено задължението за лоялно сътрудничество, е било необходимо първо да се извърши частична отмяна на Директива 98/83 на основание член 192, параграф 1, ДФЕС по реда на обикновената законодателна процедура, което щяло да позволи на съответните институции да

се произнесат по въпроса дали е правилно от юридическа гледна точка, както и дали е политически целесъобразно съдържащите се в Директива 98/83 разпоредби относно радиоактивното замърсяване на водите, предназначени за консумация от човека, да бъдат извадени от нея, за да станат предмет на самостоятелен акт, основан на Договора за ЕОАЕ.

56 Съветът и встъпилите страни поддържат, че обжалваната директива не нарушава член 13, параграф 2 ДЕС.

Съображения на Съда

57 Съгласно член 13, параграф 2 ДЕС институциите осъществяват лоялно сътрудничество помежду си.

58 Това лоялно сътрудничество се осъществява обаче при спазване на рамките на правомощията, възложени от договорите на всяка институция. Следователно задължението, произтичащо от член 13, параграф 2 ДЕС, не е от естество да измени посочените правомощия.

59 Що се отнася до въпроса дали с приемането на обжалваната директива Съветът е нарушил принципа на лоялно сътрудничество, трябва да се припомни, така както беше констатирано в точка 39 от настоящото решение, че последната е имала подходящо правно основание, а именно член 31 АЕ.

60 Затова обстоятелството, че за целите на приемането на обжалваната директива е била извършена консултация с Парламента, но той не е участвал в качеството на съавтор на законодателния акт в съответствие с обикновената законодателна процедура, се дължи единствено на избора, направен от авторите на договорите, а не на нарушение на принципа на лоялно сътрудничество (вж. в този смисъл решение Парламент/Съвет, EU:C:2012:472, т. 82).

61 И накрая, не може също така и да бъде уважен доводът на Парламента, че преди приемането на обжалваната директива е трябвало Директива 98/83 да бъде частично отменена на основание член 192, параграф 1 ДФЕС при спазване на разпоредбите на Договора за функционирането на ЕС относно обикновената законодателна процедура.

62 Всъщност тезата на Парламента в крайна сметка допуска, че упражняването от Съвета на правомощията, които са му възложени по силата на членове 30 АЕ и 31 АЕ, може да бъде предмет на предварително съгласие на Парламента, докато същите тези разпоредби му признават само консултативна роля. Така както е видно обаче от точка 58 от настоящото съдебно решение, не би могло правомощията, които Парламентът и Съветът извеждат от членове 30 АЕ и 31 АЕ, да бъдат ограничавани или съответно разширявани на основание на принципа за лоялно сътрудничество.

63 Следователно третото основание трябва да бъде отхвърлено.

64 От гореизложеното следва, че жалбата трябва да бъде отхвърлена в нейната цялост.

По съдебните разноски

65 По силата на член 138, параграф 1 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като Съветът е направил искане за осъждането на Парламента и последният е загубил делото, той трябва да бъде осъден да заплати съдебните разноски.

⁶⁶ Съгласно член 140, параграф 1 от Процедурния правилник Чешката република, Френската република и Комисията понасят направените от тях съдебни разноски.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

- 1) **Отхвърля жалбата.**
- 2) **Осъжда Европейския парламент да заплати съдебните разноски.**
- 3) **Чешката република, Френската република и Комисията понасят направените от тях съдебни разноски.**

Подписи